

## ENYERE NDUMODU MAKÀ ITÒ CHINEKE

Abù Qma 33:1-22; 148:1-14; 149:1-9; 150:1-6

IHEOMUMU 31 - Nke Ndi etiti

AMAOKWU IBUN'ISI: “Ka ihe o bula nke nēku ume to Ja. Tonu Ja” (Abù Qma 150:6).

### Onye Ngọzi Niile Naesite N'aka Ya Náeruputa

“Tienu nkpu oñu nime JEHOVA, unu ndi ezi-omume” bu isiokwu nke otuto Abù Qma. Otuto niile nke Chineke sitere n'obi na n'egbugbereonụ nke onye ahụ dere Abù Qma naenuputa dika o kwesiri isite na nwa Chineke o bula naaputa. O nyere Chineke ekele n'ihu olu ukwu Ya niile, n'ihu onyinye Ya niile barauba n'ihu ebere Ya n'ebe mmadu nọ. O jiri ihe niile nke di ya nime nye Onyenweanyi otuto; mgbe ahụ o wee rịọ ndiọzọ ka ha so ya n'ịrịọñu, o bughị náání ndi eziomume, kama mmadu niile. “Ndi-eze uwa na ndi nile di iche iche; Ndi-isi na ndi-ikpe nile nke uwa: Ma umu-okorobia na umu-agboghọ; Ndi-agadi, ha na umu-ntakiri” (Abù Qma 148:11, 12). Onye dere Abù Qma echereghị ka o nata otutu ngozi n'aka Chineke tutu o malite inye Chineke otuto, kama o niriñu n'ihu na “O bu ezi ihe ikele JEHOVA ekele” (Abù Qma 92:1).

Ihe niile ekere ekere naesoro n'itò Chineke, anyi onweanyi, bu ndi nataworo ngozi ukwu Ya di icheiche na ndi Nwaaturu Chineke nwurụnwu n'ihu ha kwesiri itò Chineke kara. “Elu-igwe nako nsopuru Chineke; O bu kwa olu aka-Ya ka mbara elu-igwe nēgosi” (Abù Qma 19:1). Job gwara anyi na kpakpando ututu “nabukorita abù” na chibubọ nke okike. Ndi naede okwu akuko ajawo mgbe niile si, “Gini ka **nmali-miri oku nile nasi**”? **Ha na-abu-abu otuto** nke Chineke, onye okike, “Ka elu-igwe na ala to Ya, Ha na oké osimiri na ihe o bula nke nakpughari nime ha” (Abù Qma 69:34). “Ka osimiri nile kua aka-ha, ka ugwu tie nkpu onu unu elu-igwe, gi oké ohia, na osisi o bula di nime ya” (Aisaia 44:23).

### Ihun'anya Chineke

Anyi naabubu otuto nye Chineke n'ihu na anyi huru Ya n'anya. Asị na o dighi otuto di nime obi anyi, ihun'anya nke Chineke adighi n'ebe ahụ. Mgbe Jisọs batara, ihe niile naagbanwe n'ebe anyi nọ:

“Anwu muru ocha n'isim,

Nnunu bua abu oñu;

Uwa dum nwee mma oñu,

Mgbe anyam huru Eze”

Mgbe anyi bu umu Chineke anyi naejisiike ime ihe naato Ya uto, anyi adighi kwa atu egwu irapuru Ya omume anyi niile ka O naelebanye anya n'ihe anyi naeme. Devid siri, “Ojuju-afọ oñu di n'iru Gi” (Abù Qma 16:11). Nwa naenupuisi garaenwe amamikpe, naachọ kwa izopu onweya n'iru Chineke; ma oñu di n'irubeisi: “Ime ihe di Gi uto atowom uto, Chineke; Iwu Gi di kwa nime obim” (Abù Qma 40:8). Pita gwara anyi ka obi naato anyi uto “n'onu nke ana-apughị ikwu okwu nke enyewokwara ya otuto” (I Pita 1:8).

Ndi amamihe ahuputawo, choputakwa otutu ihe di egwu iji mee ka obi to ndi mmadu uto, ma kama nke a gaeme, ha naanọ naenweghi afọ ojuju. Ihe niile emere iji nyere mmadu aka, aghowo ihe eji mere ngwaolu eji ebibi ihe. Nwantakiri ihe nke mmadu luputara maobu nke o nwere puru ime ka obi di ya uto. ufodu ndi bukarisiri ogaranya ka anaamata dika ndi naenwekari iruju.

### Onye Bụ Mmalite nke Oñu na Udo

Ezi obiuto bu ihe apuru inweta naani nime Chineke, o bu kwa n'efu nye onye o bula. Ogbenye naadighi ike, oru dikarisiri ala, puru inwe otutu udo nke Chineke nime obi ya dika nwoke nwere iheuto niile nke ndu gburugburu ya. Agwara anyi onye bu nwoke nwere obi uto: “Onye ihe nagara nke-oma ka onye ahu bu nke Chineke nke Jakob bu Onye neyere ya aka, Nke olile-anya-ya dikwasi JEHOVA, bu Chineke ya” (Abù Qma 146:5).

Onye mmehie o bula nke nabajakute Jisọs na ncheghari ewee gbaghara ya naenweta onu nzoputa nke Kraist. Onyenweanyi naebupu ibu ya wee nye ya abu. “O we tinye abu oñu n'onum, bu otuto diri Chineke ayi” (Abù Qma 40:3). Abù naadi n'obi nke OnyeKraist mgbe niile, obuna mgbe “igwe-oji na-eruchi.” O dighi ogbaaghara naesemokwu nke anaahu anya puru imetuta udo ahụ di omimi nke di n'obi onye naeso Chineke. Abù ahụ na adigide n'ebe ahụ ehie na abali: “N'ehie JEHOVA gēnye ebere-Ya iwu, n'abali kwa ka abu-Ya gadi n'onum” (Abù Qma 42:8). “O, le idi oké onu nke abu abali ahu!”

### Mgbe Agaeto Chineke

Chineke naachọ ka umu Ya nateto Ya mgbe niile. Enyere anyi ndumodu na Ndi Hibru 13:15: “Ya mere, ka ayi site n'aka-Ya nachu aja, bu otuto, nye Chineke **mgbe nile**, nke ahụ bu nkpu egbugbere-onu nke nekuputa nye

aha-Ya.” Na I Ndi Tesalonaika 5:16-18, anyị naagụ: “Nānūrinu ọ́nụ mgbe nile. Nēkpenu ekpere nēwepugh aka. Nēkelenu ekele n’ihe nile ọ bula; n’ihi na nka bu ihe Chineke nāchọ nime Kraist Jisọs n’ebe unu nọ”

Anyị naecheta mgbe Pọl na Sailas nọ n’ụlọmkpọrọ, ụkwụ ha abụọ dị nime ọtọsị, àzụ ha na agba kwa ọbara n’ihi na apịasiwo ha ụtari ike, ha nwekwara ike ibuku Chineke abụ otuto. Ha ziputara na ha hụrụ nnọọ Chineke n’anya n’ihi na ha nūriri ọ́nụ ihurū Kraist ahurū. “Asi na ayi nēnwe ntachi-obi, ayi gēso ya buko eze” (2 Timoti 2:12). Pọl nọrọ n’ụlọmkpọrọ ndi Rom otutu arọ, ma ọ daghi mbà wee kwe ka otuto ahụ funari ya pụọ kwa n’obi ya. Mgbe ọ nọ n’ebe ahụ ka o degara ndi Filipai akwukwọ si: “Nānūrinu ọ́nụ n’Onye-nwe-ayi mgbe nile: m’gāsi ọzọ, Nānūrinu ọ́nụ” (Ndi Filipai 4:4). Añurila ọ́nụ náání mgbe i nwere obiuto, kama **mgbe niile**.

Habakuk dere: “Asi na osisi fig adigh ama ifuru, na ọ digh ihe di n’osisi vine; na ihe aluputara n’osisi olive ebilatawo, na ubi nile emegh ihe-oriri: na ebipuwo igwè ewu na aturu n’ogige ewu na aturu, na odigh igwè ehi di n’ulo ehi: Ma mu onwem gānuri ọ́nụ nime Jehova, m’gēteghari egwù ọ́nụ nime Chineke nke nzopotam”. Habakuk puru itò Chineke ọbuná mgbe oké nsogbu di. Ihe-omume adighi, igwè ewu na aturu na igwè ehi agwasiwo kwa; ma ọ ka-nwere ihu-n’anya Chineke nime obi-ya, nke mere ka o nwee obiuto. Ọ gara n’iru náasi; “JEHOVA, bụ Onye-nwe-ayi bụ ikem, Ọ nēme kwa ukwum abua ka ha di ka ukwu ele, Ọ bu kwa n’ebem nile di elu ka Ọ gēme ka m’zọ ije”(Habakuk 3:17-19). Ime ka ụkwụ ya di ka “ukwu-ele” putara na Chineke tinyere ụdọigwè na nzọkwụ ya.

### **Ekpere Niile Nke Azara**

Mgbe anyi biara n’iru Chineke náariọ ngozi Ya, Ọ naachọ ka anyi nwe otuto nime obi anyi. “Unu echegbula onwe-unu n’ihe ọ bula; kama n’ihe nile ọ bula site n’ekpere na aririọ, ya na ekele, menu ka Chineke mara ihe nile unu náriọ” (Ndi Filipai 4:6). Mgbe ahụ Chineke gaaza ekpere. Ụmụ Israel nwaputara nke a nime oge Testament Ochie. Mgbe obodo nke bi gburugburu ha kpọsara agha megide ha, ha toro Chineke, Ọ náputakwara ha. “Ma na mgbe ha malitere iti mkpu na itò otuto, JEHOVA tinyere ndi nēru nbi imegide umu Amon na Moab na Ugwu Sia, bụ ndi nābakuru Juda: ewe tigbue ha”( 2 Ihe Emere 20:22).

Anyi náagụ banyere ekele nime obi nke ndi di ebube nime Baibul, ma anyi nwere ihe kariri ukwu kwesiri ka anyi too Chineke. Ndi amuma chosiriike ihu ubochi anyi mgbe Mmiriòzùzò Ikpeazụ gaezo. Joel buru amuma, “Nuri kwa na JEHOVA, bụ Chineke-unu: n’ihi na Ọ nēnye unu miri-ozuzo mbu ka ezi omume-Ya si di, me kwa ka oké miri-ozuzo zodatara unu, bụ miri-ozuzo mbu na miri-ozuzo ikpe-azu, n’onwa mbu” (Joel 2:23). Anyi onweanyi bụ ndi náaworo ọwụwummiri nke Mmụọ Nso nwere Mmụọ ahụ nime obi anyi nke náebugo otuto mgbe niile nye Chineke. Anyi bụ ndiamà nke Chineke, “ogbo ndi aropotaworo otù ndi nchu-àjà ndi bú kwa eze, mba di nsọ, ndi nke Chineke nwetara”; ikwusa idimma niile nke Onyeahụ onye kpọtutara anyi n’ochichiri ahụ baa n’ihè Ya di ebube (I Pita 2:9).

### **Too Ya!**

Onye dere Abù Ọma dezuru abù otuto ya niile nime isi atọ nke ikpeazụ nke Abù Ọma. Ọ kpokuru ndi mmụọzi, anyanwụ, onwa na kpakpando, ihe niile ekerekekè, mmadụ niile di n’ụwa anụ niile di n’ohia, ihe niile Chineke keworo, ka ha too Chineke. Too Ya n’ebe niile were ụbọakwara na opi too Ya; too Ya! Ná mmechi o wee si: “Ka ihe ọ bula nke nēku ume to Ja. Tonu Ja” (Abù Ọma 150:6).

### **AJỤJỤ DỊ ICHEICHE**

1. Ònye dere Abù Ọma?
2. Kwue ihe atọ kpatara eji etò Chineke n’oge òfufè?
3. Kwue ụzọ atọ apurụ isi mee nke a.
4. Èmere ka itò Chineke buru ihe diri otù ndi?
5. Òlee mgbe ọ kachasi mkpà na anyi gaanuri ma too kwa Chineke?